

**MINISTERIE
VAN
FINANCIËN**

Tamarindelaan # 03
Onafhankelijkheidsplein
Paramaribo-Suriname
T: 597 472610 / F: 597 476314
E: secmin@finance.gov.sr

La F. No. 179/17/Min.

Paramaribo, 7 maart 2017

De voorzitter van de
DNA Vaste Commissie Financiën
de heer A. Abdoel

Geachte voorzitter,

Naar aanleiding van de bespreking gehouden in het kader van de ontwerpwet Kredietregistratiebureau met deskundigen vanuit het Ministerie van Financiën en de Centrale Bank van Suriname, doe ik u hierbij de antwoorden op de gestelde vragen bij deze bespreking toekomen, alsook de antwoorden op de commentaren van de VES en de Bankiersvereniging.

Hoogachtend,

G. Hoefdraad
Minister van Financiën

Bijlage: 1

DE NATIONALE ASSEMBLEE
Ingek. <u>07 maart</u> 20 <u>17</u>
Agenda no. <u>450/17</u>
Verwezen
Naar

NOTITIE

Opmerkingen vooraf

Enkele vragen c.q. opmerkingen van de Vaste Commissie Financiën (Commissie), Surichange Bank N.V., de Vereniging van Economisten en de visie van Theunissen & Harmsma Consultancy N.V. (THC) vertonen enige gelijkenis. Wij hebben gekozen voor een artikelsgewijze beantwoording van de aangehaalde onderwerpen. Indien onderwerpen niet zijn besproken in de artikelsgewijze beantwoording, hebben wij dit separaat beantwoord met vermelding van de persoon of instantie die het betreffende onderwerp heeft aangekaart.

Artikelsgewijze beantwoording

Artikel 1

1. **Lid a:** De Commissie stelt dat er gekeken is naar wetgeving van het buitenland en het blijkt dat rechtspersonen buitenbeschouwing worden gelaten. Gevraagd wordt waarom er is gekozen voor het opnemen van rechtspersonen in het kredietregistratiebureau. Hiervoor is gekozen met het oog om toegang tot krediet voor de kleine – en middelgrote ondernemingen te vergroten. Daarnaast maken de meeste rechtspersonen deel uit van de kredietportefeuille van financiële instellingen en dit rechtvaardigt dan ook hun opname in het kredietregistratiebureau. Overkreditering van rechtspersonen wordt hierdoor voorkomen met waarborging van een gezond financieel stelsel. Uit documentatie van internationale organisaties blijkt dat rechtspersonen wel deel uitmaken van kredietregistratiesystemen.
2. **Lid 1 onder h juncto i:** Op de vraag van de Commissie of geldschietters onder h vallen wordt het volgende gesteld. De geldschietter ligt besloten in de definitie van kredietaanbieder, zonder dat het begrip geldschietter expliciet wordt genoemd. Laat de kredietaanbieder c.q. de kredietverstrekker het na, een kredietrapport op te vragen en de kredietnemer in problemen dreigt vanwege dit nalaten, dan kan de kredietnemer een beroep doen op onderhavige wet. Iedere kredietverstrekker heeft de zorgplicht om te onderzoeken aan wie krediet wordt verstrekt. Indien hij deze verzaakt en kredieten verstrekt aan personen die niet kredietwaardig zijn of een hoge mate van risico vertegenwoordigen, moet worden geacht dat hij (de kredietverstrekker) het risico van niet terugbetalen heeft aanvaard. Aan de andere kant kan er ook inzicht worden verkregen hoe de informele geldleenovereenkomsten lopen en zou de Staat beleid kunnen uitstippelen en eveneens overwegen een schuldsaneringsplan bij een overmatige schuldenlast te initiëren.
3. **Lid 1 m:** De aard van kredietregistratiesystemen waarbij het systeem over actuele informatie moet beschikken, rechtvaardigt de opname van deze bepaling. De bewering gedaan door THC is zonder enige motivering gedaan.
4. **Lid 1p:** Wat deze bepaling betreft, als zou deze in strijd zijn met het Caricom verdrag moet worden gesteld dat deze reeds in de Wet Toezicht Bank – en Kredietwezen voorkomt en tot nog toe niet voor calamiteiten heeft gezorgd. Sterker nog de Bank heeft, voor wat de financiële sector betreft zich continu beijverd deze buiten het Caricom regime te laten (Financial Services Agreement).

Artikel 2

5. Het doel zoals opgenomen in dit artikel past binnen het kader van een gezonde financiële sector waarbij de belangen van elke actor in ogenschouw zijn genomen. Wanneer de belangen op de juiste wijze worden behartigd, bevorderen die een evenwichtige sociaaleconomische en financiële ontwikkeling in Suriname.

Artikel 3

6. Ten aanzien van de vraag aangaande het beleid van het aantal registratiebureaus blijkt in lid 4 dat in beginsel gekozen wordt voor één kredietregistratiebureau. Daarnaast is het e.e.a. met betrekking tot de implementatie daarvan vastgelegd in o.a. de artikelen 3 tot en met 5.
7. In lid 4 worden de woorden ‘zal’ en ‘worden’ geschrapt en worden vervangen door het woord “wordt”. Lid 4 luidt dan als volgt: “*Het bedrijf van kredietregistratie wordt door één rechtspersoon uitgeoefend*”.
8. Met marktontwikkelingen in lid 5 wordt gedacht aan omstandigheden zoals nationale en internationale best practices en normen die geïmplementeerd moeten worden, maar ook de vraag naar kredietrapporten of de ontwikkeling van nieuwe producten door kredietregistratiebureaus. Dit kan de Bank nopen tot het besluit om meerdere vergunningen te verstrekken.

Artikel 4

9. Ten aanzien van de opname van een bezwaar- en beroepsprocedure bij de afwijzing van een vergunning worden enkele nieuwe leden toegevoegd in artikel 29 en vindt er een toevoeging plaats in de Titel van Hoofdstuk XII. Deze luidt als volgt: *Bijzondere bepalingen en beroepsprocedures.*
  1. Indien op de aanvraag afwijzend is beslist, kan de aanvrager een bezwaarschrift indienen bij de Minister of de Bank met het verzoek om het besluit in heroverweging te nemen.
  2. Er is een Raad van Beroep belast met de behandeling van de in lid 3 van dit artikel bedoelde beroepszaken. De Raad bestaat uit drie onafhankelijke externe deskundigen aan te wijzen door de Minister en de Bank. De Minister en de Bank wijzen de deskundigen aan. Bij Staatsbesluit worden nadere regels gesteld omtrent de werkwijze en de zittingsduur van de Raad.
  3. De aanvrager van een vergunning als bedoeld in artikel 4 van deze wet kan ten aanzien van een afwijzende beslissing binnen 30 dagen na ontvangst van de kennisgeving beroep aantekenen bij de Raad van Beroep. Het beroep wordt ingesteld door indiening van een beroepschrift bij de Raad, waarvan afschrift bij aangetekend schrijven aan de Minister en de Bank wordt toegezonden.
  4. Het beroepschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:
    - a. de naam en het adres van de aanvrager;
    - b. de dagtekening;
    - c. een omschrijving van het besluit waartegen beroep is gericht;
    - d. de gronden van het beroep.
  5. De Raad beslist, na de Minister en de Bank daartoe te hebben gehoord, binnen twee maanden na datum van ontvangst van het beroepschrift. De uitspraak van de Raad is

met redenen omkleed en wordt onmiddellijk ter kennis gebracht van de Minister, de Bank en de aanvrager.

6. Indien de Minister en de Bank geen bedenkingen hebben tegen de uitspraak van de Raad voorziet zij binnen veertien dagen na ontvangst van de uitspraak opnieuw in de zaak met inachtneming van de uitspraak.

7. Indien de Minister en de Bank bedenkingen hebben tegen de uitspraak van de Raad, als in lid 5 bedoeld, kunnen de Minister en de Bank deze bedenkingen binnen veertien dagen schriftelijk ter kennis van de President van de Republiek Suriname brengen. De bedenkingen van de Minister en de Bank worden onmiddellijk ter kennis van Raad en bij Aangetekend schrijven ter kennis van de aanvrager gebracht.

8. De President van de Republiek Suriname beslist, binnen twee maanden na ontvangst van de bedenkingen van de Minister of de Bank, over de uitspraak van de Raad, na de Minister en de Bank de gelegenheid te hebben gegeven hun standpunt mondeling toe te lichten. Het besluit van de President wordt bekendgemaakt door plaatsing in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.

10. Ten aanzien van de kosten in **lid 1** zullen deze bij richtlijn door de Bank worden bepaald. Hierin ligt besloten dat de kosten vooraf bekend zullen zijn.

11. Wat het startkapitaal betreft, zal dit onderdeel uitmaken van de "Request for Solution" procedure die in artikel 31 lid 1 wordt genoemd. In deze procedure zullen deze aspecten aan de orde komen, alsmede de technische, die door de Technische Werkgroep zal worden ingevuld.

Artikel 5

12. Dit artikel is integraal als misdrijf opgenomen in artikel 30 van dit wetsontwerp.

Artikel 6

13. **Lid 2:** Gekozen is een open norm te hanteren betreffende "overkreditering" omdat het uiteindelijk aan de kredietverstrekker ligt (contractsvrijheid) om de lening al dan niet te verstrekken met in achtneming van wetgeving, due diligence van de klant en de zorgplicht van de kredietverstrekker jegens de kredietnemer. Voorts is niet alleen "overkreditering" van de kredietnemer van belang, maar ook de risico's van "non-performing" leningen voor de kredietgever c.q. kredietverstrekker.

14. **Lid 5:** Rekeningen van nutsbedrijven zijn schuldverplichtingen van de kredietnemer of zekerheidsteller. Deze verplichting geeft dan ook een indruk aan van de betalingsmoraliteit van de kredietnemer en zekerheidsteller. Wat de privacy betreft, kan gesteld worden dat elke organisatie die over gevoelige informatie beschikt, rekening houdt met de privacy van het individu. Dit gegeven is ook meegenomen bij de opstelling van dit wetsontwerp dat zijn weerslag onder meer vindt in de artikelen 8,9 en 10.

Artikel 7

15. **Lid 6:** Conform het Wetboek van Koophandel en de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen is gekozen voor een bewaartermijn van 10 jaar in plaats van de termijn van 7 jaar vermeld in de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties.
16. **Lid 9a:** Voorgesteld wordt databewaring in Suriname te laten plaatsvinden en deze als een verplichting op te nemen. Wij stellen handhaving van de huidige bewoordingen voor, omdat vanuit een technisch oogpunt deze bepalingen zijn opgenomen. Wanneer deze wet is aangenomen, dan pas zal verder invulling gegeven worden aan wat er technisch nodig is, wat zijn weerslag onder meer zal vinden in de "Request for Solution". De Bank zal een technische werkgroep instellen, om te geraken tot het proces tot de oprichting van een kredietregistratie met de hulp van een internationale expert.

Artikel 8

17. De Werkgroep heeft deze bepaling wederom bekeken en in relatie tot artikel 7 lid 9a wordt voorgesteld de huidige bewoordingen te handhaven.
18. Op institutioneel niveau is het wenselijk dat informatie uitwisseling wordt opgenomen. Op basis van deze wet is de kredietnemer zich thans van bewust dat zijn kredietrapport of direct daaraan verwante informatie onder de in de wet genoemde omstandigheden kan worden gedeeld met een ander instituut. Deze bepaling houdt niet in dat iedere willekeurige instantie zich tot het kredietregistratiebureau wendt voor kredietinformatie van de kredietnemer.

Artikel 9

19. **Lid 1:** In deze gaat het om informatie die in het kredietregistratiesysteem is opgeslagen, wat onder meer zijn weerslag vindt in het te verstrekken kredietrapport.
20. **Lid 3:** Met deze bepaling is getracht deze informatie die privacy gevoelig is te beschermen. De zorgvuldigheidsnorm ligt hieraan ten grondslag. In artikel 30 van dit wetsontwerp is schending van deze bepaling dan ook integraal strafbaar gesteld.

Artikel 10

21. **Lid 4b:** Met het woord "tijdig" wordt in beginsel "real time" transacties bedoeld. Hoe deze verder omschreven moet worden zal door de technische werkgroep worden bepaald. Dit zal eveneens in de "Request for Solution" procedure worden opgenomen.
22. **Lid 5:** De wetgever gaat ervan uit dat een ieder zich aan de wet moet houden. Wordt dit nagelaten, dan zal de kredietverstrekker voor de rechtsgevolgen moeten instaan, sinds het nalaten hiervan strafbaar is gesteld in artikel 30.

Artikel 13

23. De benoeming van de Raad van Commissarissen geschiedt door de rechtspersoon zelf. De toetsing of deze persoon voldoet aan de voorwaarden door de Bank gesteld, wordt gedaan door de Bank zelf. De wijze van benoeming behoort geregeld te zijn in de statuten van de betreffende rechtspersoon.

Artikel 11

24. **Lid 3a:** De kredietnemer kan zijn schuldpositie laten registreren en wordt niet verplicht gesteld, omdat het gewenst is een beeld te krijgen van de informele kredietverstrekking, zoals verwoord in de Memorie van Toelichting.

Artikel 12

25. **Lid 2:** In relatie tot lid 1 is het evident dat het resultaat van het kredietregistratiebureau naar de kredietnemer schriftelijk zal plaatsvinden.
26. **Lid 4:** Er moet expliciet vermeld worden dat naast de kantonrechter ook de rechter in Hoger Beroep kan worden geraadpleegd. Dit lid **wordt aangepast** met de volgende zinsnede “en vervolgens in Hoger Beroep bij het Hof van Justitie”.

In tegenstelling tot wat THC beweert, blijkt dat de klager c.q. de kredietnemer zich in 1ste instantie wendt tot het kredietregistratiebureau zelf, een principe dat in het maatschappelijk verkeer betamelijk is. Daarnaast is de Bank als beroepsinstantie opgenomen, waarna de gang naar de kantonrechter en het Hof van Justitie mogelijk zijn.

Artikel 16

27. **Lid 1 e:** Het begrip “ongepast” als zou dit bezwaarlijk zijn. Ten aanzien hiervan wordt opgemerkt dat het al in financiële wetgeving wordt gehanteerd met name in artikel 18 lid 1g Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen. Het streven is om, waar mogelijk, consequent dezelfde bewoordingen in de financiële wetgeving te hanteren.

Artikel 20

28. **Lid 5:** De overdracht van de informatie van het kredietbureau zal plaatsvinden conform de richtlijnen vastgelegd in de intrekkingsbeschikking uitgegeven door de Bank.

Artikel 22

29. Er is gekozen voor een percentage van 20% teneinde ongewenste machtsconcentratie binnen een kredietregistratiebureau te voorkomen zoals verwoord in de Memorie van Toelichting op dit artikel.

Artikel 24

30. **Lid 3:** Ten aanzien van privacy schending in relatie tot informatie-uitwisseling kan gesteld worden dat bij het opstellen van dit wetsontwerp “het recht op privacy” in beschouwing is genomen. Daarom is in deze wet duidelijk aangegeven in welke gevallen en onder welke conditie informatie uitgewisseld kan worden, zie met name de artikelen 8,9 en 24 lid 1.

Artikel 30

31. Dezerzijds wordt aangetekend dat de Geldboetewet (2002 no. 73) is vervallen bij S.B. 2015 no.44 zijnde de Wet tot Wijziging van het Wetboek van Strafrecht. De verwijzingen naar de Algemene Geldboetewet in de leden 2 en 3 worden doorgehaald, alsmede de “zevende” categorie, omdat het gewijzigde Wetboek van Strafrecht (artikel 40) zes categorieën kent. “Zevende” in lid 2 wordt vervangen in “zesde” (misdrijf) en in lid 3 wordt “zesde” vervangen door “vijfde” (overtreding). De hoogte van de boetes in het onderhavige wetsontwerp bedraagt voor de vijfde categorie (overtreding) SRD 100.000,- terwijl die van de zesde categorie SRD 1.000.000,- bedraagt.

Artikel 31

32. **lid 3:** Een te lange periode aangeven voor het registreren van bestaande kredietovereenkomsten kan tot gevolg hebben dat het doel van dit wetsontwerp wordt gemist. Daarom wordt hierbij voorgesteld de periode van 6 maanden te handhaven.
33. **Lid 4:** De behoefte voor de opzet van een kredietregistratiebureau blijkt uit het onderzoeksrapport van Christian Larrain (2008). Mochten particulieren überhaupt geen heil zien in de opzet van een kredietregistratiebureau, dan komt het ons voor dat de Staat hiervoor zorgdraagt en deze dan ook als een verplichting voor de Minister op te nemen. Kredietbureaus hebben bestaansrecht, omdat zij bijdragen tot een gezonde financiële sector.

Separate beantwoording visie van Theunissen & Harmsma Consultancy N.V. die niet aan de orde zijn gesteld in de artikelsgewijze beschouwing

Algemeen

Ten aanzien van de verwijzing door THC naar bestaande wetgeving wordt opgemerkt dat bij de totstandkoming van dit wetsontwerp hiermede terdege rekening is gehouden. Vooralsnog bestaat de indruk dat de naleving c.q. controle op deze wetten tekort schiet. Daarom wordt hierbij ervoor gepleit dat de respectieve instituten c.q. ministeries, al dan niet gezamenlijk, actie ondernemen. Met het onderhavige wetsontwerp wordt door zowel het Ministerie van Financiën, alsmede de Bank getracht om vanuit een beschermingsoogpunt enige verandering te brengen in de sociaal economische en financiële situatie. Benadrukt moet worden dat het kredietregistratiesysteem beoogt om een zo getrouw beeld te verkrijgen van de schuldpositie van een kredietnemer. Dit wetsontwerp is dan ook een aanvulling op de bestaande wetgeving.

(4^{de/5de}) punt: Ten aanzien van de benadering van (persoonlijke) leningen en van corporate kredietverstrekking moet worden gesteld dat het niet primair hierom gaat, maar om het zogenaamde “Reputational Collateral”, waarbij de niet-bankable personen in staat worden gesteld door middel van het kredietrapport toegang tot krediet te verkrijgen. In dit kader wordt verwezen naar de 2de alinea van de Algemene Beschouwingen in de Memorie van Toelichting.

(7^{de/8ste}) punt: Om lenen niet te duur te maken is in artikel 6 lid 7 bepaald dat in overleg met de minister de prijs van een kredietrapport wordt bepaald.

Separate beantwoording reactie Vereniging van Economisten (VES) die niet aan de orde zijn gekomen in de artikelsgewijze beschouwing

Punt 4: Wat de verwijzing van VES betreft naar bestaande wetgeving, verwijzen wij kortheidshalve naar onze algemene opmerkingen onder THC.

Paramaribo, 2 maart 2017

F.Patterson/A.H.Jonathas/S.Charan/R.Pengel/S.Sheikh-Alibaks